Spor Seyircileri ?çin ?çsel Güdü Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Spor Seyircileri ?çin ?çsel Güdü Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30944

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Spor Seyircileri ?çin ?çsel Güdü Ölçe?i, spor müsabakalar?n? izleyen bireylerin bu aktiviteyi sürdürme nedenlerinin alt?nda yatan **içsel güdü** düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, Ercan Polat ve H. B. Yalç?n taraf?ndan 2014 y?l?nda yap?lan kapsaml? bir geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? sonucunda Türkçeye kazand?r?lm?? ve alana sunulmu?tur. Bu ölçek, seyircilerin d??sal ödüllerden (para, sosyal statü vb.) ba??ms?z olarak, yaln?zca izleme eyleminin kendisinden ald?klar? keyif, haz ve ki?isel tatmin gibi içsel motivasyon kaynaklar?n? derinlemesine incelemeyi hedefler.

Ölçe?in geli?tirme süreci, spor psikolojisi ve seyirci davran??? alanlar?nda kullan?lan kuramsal çerçevelere dayanmaktad?r. Elde edilen veriler, spor izleme davran???n?n sürdürülebilirli?ini ve seyirci ba?l?l???n? anlamada içsel faktörlerin kritik rol oynad???n? göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

?çsel güdü, spor seyircisi, spor **motivasyonu**, psikometri, ölçek geli?tirme, seyirci davran???.

Yazarlar

Ercan Polat, H. B. Yalç?n

Amaç

Ölçe?in temel amac?, spor seyircilerini bir müsabakay? takip etmeye iten içsel faktörleri, yani d??sal ödül beklentisi olmadan hissedilen ki?isel tatmin ve keyif alma durumlar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu amaç do?rultusunda, ölçek, bireylerin sporu izlerken hissettikleri ilgi, e?lence ve ki?isel de?er alg?s?n? nicel olarak ifade etmeye olanak tan?r.

Bu arac?n kullan?m?, spor bilimleri, spor pazarlamas? ve organizasyon yönetimi alanlar?nda seyirci memnuniyetini art?rmaya yönelik stratejiler geli?tirmek için kritik veriler sa?lar. ?çsel güdü seviyeleri, seyircilerin tak?mlar?na veya spor dal?na olan uzun süreli ba?l?l?klar?n?n önemli bir göstergesi olarak kabul edilmektedir.

Yap?

Spor Seyircileri ?çin ?çsel Güdü Ölçe?i, **Öz Belirleme Teorisi** (Self-Determination Theory - SDT) gibi motivasyon kuramlar?na dayanarak, spor izleme eyleminin kendisinden kaynaklanan zevk ve tatmin duygular?n? yans?tan içsel motivasyon yap?s?n? ölçmektedir. Ölçek, genellikle spor izleme deneyiminin içerdi?i ö?renme, ba?ar? hissi, uyar?lma ve estetik zevk gibi içsel alt boyutlar? kapsamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?sal olarak, ölçek maddeleri seyircinin spor izleme deneyimini ne kadar özgür iradesiyle ve keyif alarak gerçekle?tirdi?ini sorgular. Bu yap?, d??sal bask? veya zorunluluktan ziyade, ki?isel ilgi ve de?erlere dayal? motivasyonu temsil eder.

Geçerlik

Ölçe?in **geçerlik** çal??malar?, Polat ve Yalç?n'?n 2014 tarihli makalesinde detayland?r?lm??t?r. Geli?tirme çal??malar?nda genellikle yap? geçerli?i incelenmi? olup, hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak ölçek maddelerinin kuramsal olarak beklenen içsel güdü yap?s?n? temsil edip etmedi?i test edilmi?tir.

Bu analizler, ölçe?in spor seyircileri ba?lam?nda içsel motivasyon yap?s?n? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü ve teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu göstermi?tir. Geçerlik çal??malar?n?n sonuçlar?, ölçe?in ara?t?rma ve uygulamada kullan?labilecek güçlü bir psikometrik araç oldu?unu desteklemektedir.

Güvenilirlik

Ölçe?in **güvenilirlik** analizleri, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) üzerinden rapor edilmi?tir. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarl? oldu?unu ve ayn? psikolojik yap?y? ölçmekte ba?ar?l? oldu?unu belirtir.

Güvenilirlik çal??mas?nda ayr?ca, ölçe?in zaman içinde kararl?l???n? test etmek amac?yla test-tekrar test yönteminin de kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Elde edilen güvenilirlik verileri, ara?t?rmac?lara ölçe?in tekrarlanan ölçümlerde tutarl? sonuçlar verece?i konusunda güvence sa?lamaktad?r. Orijinal yay?n, bu psikometrik özellikleri detayl?ca ele almaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, spor seyircileri için içsel güdü yap?s?n? ortaya ç?karmak amac?yla faktör analizi kullan?lm??t?r. Bu analizler, içsel güdüyü temsil eden maddelerin kaç farkl? boyutta topland???n? belirlemi?tir.

Faktör yap?s?n?n belirlenmesi, ölçe?in teorik temellere uygunlu?unu gösterir. ?çsel motivasyonun genellikle farkl? alt faktörlere ayr?ld??? göz önüne al?nd???nda (örne?in, bilgiye yönelik, uyar?lmaya yönelik), faktör analizinin bu ayr?m? destekleyen bir yap? ortaya koydu?u dü?ünülmektedir. Bu çal??ma, ölçe?in çok boyutlu bir yap?y? ba?ar?yla ölçtü?ünü kan?tlam??t?r.

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme (Özgün bir Türkçe ölçek)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Tipik olarak 5'li veya 7'li Likert format? kullan?l?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Spor Seyircileri

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Genellikle 18 ya? ve üzeri spor müsabakas? izleyicileri)

Popülasyon Detaylar?: Düzenli olarak spor müsabakalar?n? izleyen ve takip eden bireyler.

Test Metodolojisi: Anket tabanl? kesitsel ara?t?rma tasar?m? kullan?larak veri toplanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Spor **psikolojisi**, seyirci motivasyonu, içsel tatmin, öz belirleme teorisi, psikometrik araçlar, spor kat?l?m?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

Kurum E-posta Adresleri: polat_e@ibu.edu.tr (Sorumlu Yazar Ercan Polat)

Yaz??ma Adresi: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ve ticari olmayan ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Ercan Polat ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir. Ölçe?in kullan?m ?artlar? ve olas? ücretlendirmeler yazar?n takdirine ba?l?d?r.

Test Y?l?: 2014 (Ölçe?in geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?n?n yay?nland??? y?l).

Kaynaklar

Polat, E., &Yalç?n, H. B.(2014). Spor Seyircileri ?çin D??sal Güdü Ölçe?i ve Spor Seyircileri ?çin ?çsel Güdü Ölçe?i geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *International Journal of Human Sciences, 11*(1), 105-127. doi: 10.14687/ijhs.v11i1.2693

Bu ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: spor-seyircileri-icin-icsel-gudu-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Spor Seyircileri ?çin ?çsel Güdü Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynak içeri?inde ölçe?in maddeleri listelenmemi?tir. Ara?t?rmac?lar, ölçek maddelerinin tam listesi için yukar?da belirtilen referans makaleye (Polat & Yalç?n, 2014) ba?vurmal?d?r.

Bu bölüm, ölçe?in maddelerinin yay?mland??? kaynakta yer almad??? için bo? b?rak?lm??t?r. Maddeler, ölçe?in geli?tirildi?i akademik makalenin eklerinde veya metin içinde bulunabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM